

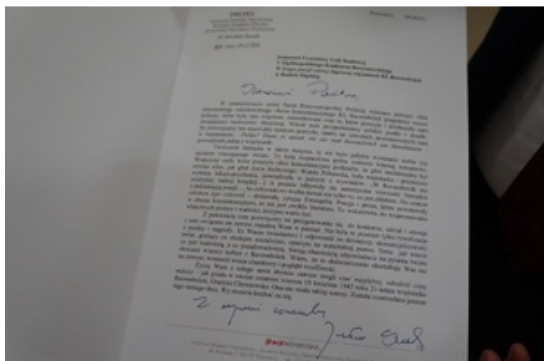
Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

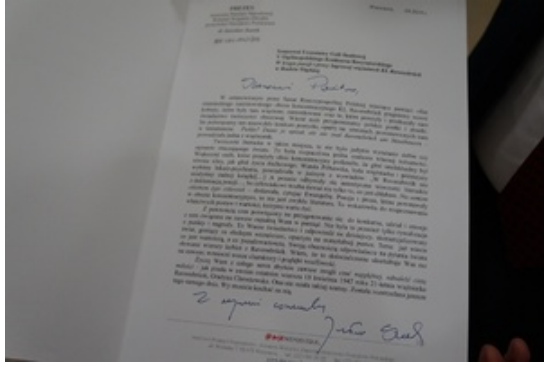
<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/edukacja/konkursy-historyczne/62278,Gala-finalowa-V-ogolnopolskiego-konkursu-recytatorskiego-W-kregu-poezji-i-prozy-.html>
18.04.2024, 06:14

Gala finałowa V ogólnopolskiego konkursu recytatorskiego „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück” - Ruda Śląska, 4 kwietnia 2019

29 uczniów z całej Polski rywalizowało o zwycięstwo w finale. To laureaci półfinałowych przesłuchań, w których wzięło udział prawie 350 osób.

*„Człowiek w niewoli staje się jak ptak, któremu połamano skrzydła.
Taki ptak najczęściej umiera.”*

Maria Rutkowska-Kurcysz, nr obozowy 12062

I miejsce w kategorii proza zajęła **Andżelika Porczak**, natomiast w kategorii poezja I miejsce uzyskała **Julia Macioszczyk**.

Gala finałowa odbyła się w czwartek, 4 kwietnia, w Miejskim Centrum Kultury im. H. Bisty w Rudzie Śląskiej. O godz. 10.30 w tamtejszej galerii „Fryna” odbyło się spotkanie dziennikarzy z gośćmi honorowymi gali – byłymi więźniarkami: dr Wandą Póltawską, Ireną Cyrankiewicz, Zdzisławą Wodarczyk, Krystyną Paradyż i Józefą Posch-Kotyrbą oraz rodzinami byłych więźniarek. Przedsięwzięcie objęte było honorowym patronatem Małżonki Prezydenta RP Agaty Kornhauser-Dudy.

List do uczestników gali finałowej skierował prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek. *„Twórczość literacka w takim miejscu to nie było jedynie wyrażanie siebie. To była rozpaczliwa próba ocalenia własnej tożsamości”* - podkreślił. Dodał, że utwory więźniarek dają wskazówki do rozpoznawania właściwych postaw i wartości, którymi warto żyć.

Przesłanie dr Wandy Póltawskiej do uczestników konkursu:
„Wspomnienie Ravensbrück potrzebne jest wam - młodym Polakom, młodym ludziom. Dlaczego? Dlatego, że trzeba dać dowód człowiekowi, że jest on czymś więcej niż mu się wydaje i żeby rozpoznać wymiar człowieczeństwa”.

Podczas gali finaliści zaprezentowali przygotowane przez siebie utwory. Potem wraz z zebranymi na widowni gośćmi mieli okazję posłuchać dr Wandy Póltawskiej, byłej więźniarki obozu w Ravensbrück, na której dokonano pseudomedycznej operacji. Pani Wanda Póltawska jest autorką pamiętnika „I boję się snów” oraz innych wydawnictw, m.in. „Stare rachunki” czy „Beskidzkie rekolekcje”. Młodzież, przygotowując się do konkursu, często korzystała z jej publikacji. Dr Póltawska była też wieloletnią przyjaciółką św. Jana Pawła II. Główną nagrodą dla

wszystkich finalistów jest czerwcowy wyjazd do Niemiec do Ravensbrück – Miejsca Pamięci Narodowej oraz do Berlina.

W gali finałowej wzięli też udział m.in. Barbara Oratowska z Muzeum Martyrologii „Pod Zegarem” na Zamku w Lublinie, Elżbieta Seferowicz – córka Marii Rutkowskiej-Kurcysz, poetki obozowej, działaczki Solidarności, internowanej w grudniu 1981 roku, Michał Neumann – syn byłej więźniarki, sławnej malarki Marii Hiszpańskiej-Neumann oraz Elżbieta Kuta, prezes Stowarzyszenia Rodzina Więźniarek Niemieckiego Obozu Koncentracyjnego Ravensbrück.

Gali towarzyszyła wystawa reprodukcji rysunków przedstawiających rzeczywistość obozową Marii Hiszpańskiej-Neumann (numer 10219), wykonanych przez jej syna Michała Neumanna. Na co dzień wystawa znajduje się w Centrum Dialogu i Modlitwy w Oświęcimiu.

Konkurs odbywa się w kwietniu – miesiącu pamięci narodowej o więźniarkach obozu KL Ravensbrück. Skierowany jest do uczniów klas VIII szkół podstawowych, III klasy gimnazjum i szkół ponadpodstawowych. – *Biorąc udział w konkursie, uczniowie zapoznają się z twórczością poetek lagrowych z Ravensbrück oraz wspomnieniami byłych więźniarek, aby ich martyrologia przetrwała w pamięci kolejnych pokoleń* – wyjaśnia Maria Lorens, wicedyrektor SP 24, pomysłodawca konkursu, córka byłej więźniarki KL Ravensbrück Katarzyny Matei. – *Cieszę się, że zainteresowanie konkursem rośnie* – dodaje.

Organizatorami konkursu są Instytut Pamięci Narodowej, Stowarzyszenie „Rodzina byłych więźniarek niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego KL Ravensbrück” oraz Miasto Ruda Śląska. Konkurs skierowany jest do uczniów klas VIII szkół podstawowych, szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Jest sposobem na oddanie hołdu ofiarom zamordowanym w niemieckim, nazistowskim KL Ravensbrück oraz ocalałym, byłym więźniarkom obozu. Jak mówi Maria Lorens, pomysłodawczyni konkursu oraz córka byłej więźniarki KL Ravensbrück Katarzyny Matei – *Jeśli echo ich głosów zamilknie, zginiemy*.

W marcu zakończył się etap półfinałów wojewódzkich piątej edycji konkursu. Łącznie w całej Polsce w przesłuchaniach uczestniczyło niemal 350 uczestników. Do gali finałowej zakwalifikowali się uczniowie z następujących szkół:

- Szkoła Podstawowa im. Pokoju w Żarkach-Letnisku,
- Szkoła Podstawowa nr 24 w Rudzie Śląskiej,
- Szkoła Podstawowa nr 34 im. Mikołaja Kopernika w Katowicach
- Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Gliwicach
- I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Białymstoku
- Technikum Leśne w Białowieży
- Zespół Szkół im. Hugona Kołłątaja w Jordanowie
- Zespół Szkół Techniczno-Usługowych w Trzebini

- II Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Firleja w Lubartowie
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Romualda Traugutta w Radomsku
- Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza we Wrześni
- Zespół Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących im. Króla Kazimierza Wielkiego w Jarosławiu
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi w Trzebieży
- I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Lubinie
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Arkadego Fiedlera w Polkowicach
- Zespół Szkół nr 1 w Pińczowie
- Zespół Szkół nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim
- Zespół Szkół w Lubawie
- XV Liceum Ogólnokształcące im. Zjednoczonej Europy w Gdańsku
- XVI Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Gdyni
- Społeczne Liceum Ogólnokształcące w Lęborku
- Szkoła Podstawowa w Pamiątce
- Prywatne Liceum Ogólnokształcące Sióstr Niepokalanek im. Matki Bożej Częstochowskiej w Szymanowie
- Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Pułtusk
- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Gustawa Morcinka w Rudzie Śląskiej
- Gimnazjum nr 7 im. Jana Kochanowskiego w Lublinie
- I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Katowicach

Nagrodą główną dla wszystkich finalistów - uczestników finału oraz ich opiekunów jest wyjazd do Niemiec do „Miejsca Przestrogi i Pamięci Ravensbrück” w terminie 14-17 czerwca 2019 r.

Podstawę do ogłoszenia konkursu stanowi Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia kwietnia miesiącem pamięci o ofiarach niemieckiego nazistowskiego Obozu Koncentracyjnego KL Ravensbrück.

UCHWAŁA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia kwietnia miesiącem pamięci o ofiarach niemieckiego, nazistowskiego obozu koncentracyjnego Ravensbrück (KL Ravensbrück) Senat Rzeczypospolitej Polskiej pragnie przypomnieć, że 30 kwietnia 2011 r. mija kolejna rocznica wyzwolenia przez Armię Czerwoną niemieckiego, nazistowskiego KL Ravensbrück. W czasie II wojny światowej w KL Ravensbrück osadzono 132 tysiące kobiet i dzieci, z których zginęły blisko 92 tysiące. Liczbę Polek szacuje się na około 40 tysięcy. W latach 1942–1944 w KL Ravensbrück przeprowadzano zbrodnicze doświadczenia medyczne na więźniarkach — w większości

młodych Polkach. Operacjom poddano 86 więźniarek, w tym 74 Polki, przy czym większość z tych, które przeżyły, została kalekami. Szczególnie istotne jest podkreślenie tego, o czym zdaje się zapominać nie tylko polska, ale i międzynarodowa opinia publiczna: w KL Ravensbrück największą grupę etniczną stanowiły Polki i niemal wyłącznie na nich wykonywane były eksperymenty pseudomedyczne. Wyzwolenie KL Ravensbrück 30 kwietnia 1945 r. nie zakończyło cierpień. Niezmierzone cierpienia, jakim poddane było pokolenie Polaków żyjących w czasie II wojny światowej, nie mogą być zapomniane. Młode pokolenie coraz mniej wie o tych strasznych czasach. Powinnością naszą jest upamiętnienie ofiar, znanych i nieznanych, i zapewnienie należnego im miejsca w historii, podkreślając ich patriotyzm, bohaterską walkę o zachowanie człowieczeństwa w skrajnie trudnych warunkach. Oddajemy hołd ofiarom zamęczonym w niemieckim, nazistowskim KL Ravensbrück oraz ocalałym, byłym więźniarkom obozu — Świadkom Historii. Dla upamiętnienia męczeństwa ofiar — kobiet i dzieci, Senat Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza kwiecień miesiącem pamięci o ofiarach niemieckiego, nazistowskiego obozu koncentracyjnego Ravensbrück.

Marszałek Senatu: B. Borusewicz

www.facebook.com/wkregupoezjiiprozy/

PLIKI DO POBRANIA

[Regulamin konkursu \(pdf, 369.35 KB\) 23.01.2019 11:27](#)
[Regulamin konkursu. \(docx, 28.41 KB\) 23.01.2019 11:28](#)